

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه‌ای رشتهٔ پزشکی
عنوان

بررسی تأثیر دگرمتازون وریدی در پیشگیری از عوارض راه هوایی ماسک حنجره‌ای در جراحی‌های ناحیه اینگوینال

نگارش:

آرزو فکرت

اساتید راهنمای:

دکتر/حمد قاضی

دکتر مسعود انتظاری اصل

استاد مشاور:

دکتر سعید صادقیه / هری

۱۳۹۹ آذر

شماره پایان نامه: ۸۵۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای رشته پزشکی
عنوان

بررسی تأثیر دگرمتازون وریدی در پیشگیری از عوارض راه هوایی ماسک حنجره ای در جراحی های ناحیه اینگوینال

نگارش:

آرزو فکرت

اساتید راهنمای:

دکتر/حمد قاضی

دکتر مسعود انتظاری اصل

استاد مشاور:

دکتر سعید صادقیه / هری

۱۳۹۹ آذر

شماره پایان نامه: ۸۵۲

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اسلام آبادی

گواهی اصالت پایان نامه

این‌جانب آرزو فکرت دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها / تحقیقات انجام یافته توسط این‌جانب تحت راهنمای آقای دکتر احمد قاضی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش‌ها و یا آثار دیگران بلاfaciale به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان‌نامه به طور کامل با این‌جانب است.
- این پایان نامه قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) درسایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان‌نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هر گونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان‌نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
- کلیه مقالات مستخرج از این پایان‌نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی استاد راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه مجاز است با این‌جانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصال و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید این‌جانب، دکتر احمد قاضی استاد راهنما می‌باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری
فداکار نصیبم ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار
وجودشان بیاسایم و از ریشه‌ی آن‌ها شاخ و برگ
گیرم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم
و نامشان دلیل است بر بودنم چرا که این دو
موجود مقدس پس از پروردگار، مایه‌ی هستی ام
بوده اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر از فراز و
نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا
کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به
آستان آنان...

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او
بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او
نداشتند و کوشندگان، حق او را گزاردن
نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان

بنگارم، بر خود لازم می دانم که از اساتید راهنمای محترم جناب آقای دکتر احمد قاضی و جناب آقای دکتر مسعود انتظاری اصل و استاد مشاور گرانقدر جناب آقای دکتر سعید صاقیه اهری به خاطر راهنمایی های ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۴	فصل اول مقدمه
۶	۱-۱-مقدمه و بیان مسئله
۷	۱-۲-اهداف
۷	۱-۲-۱-هدف کلی مطالعه
۷	۱-۲-۲-هدف کلی مطالعه
۷	۱-۲-۳-اهداف اختصاصی
۸	۱-۴-۲-۱-فرضیات
۸	۱-۳-تعریف واژه ها
۱۰	فصل دوم بررسی متون
۲۸	۱-۱-مبانی نظری
۳۲	۱-۲-بررسی متون
۳۲	فصل سوم مواد و روش کار
۳۲	۱-۳-نوع مطالعه
۳۲	۲-۳-جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری
۳۳	۳-۳-روش گردآوری اطلاعات
۳۴	۴-۳-معیارهای ورود به مطالعه
۳۴	۵-۳-معیارهای خروج از مطالعه
۳۵	۶-۳-ملحوظات اخلاقی
۳۵	۷-۳-محاسبات آماری
۳۶	۹-۳-جدول متغیرها
۳۹	فصل چهارم نتایج
۴۱	۱-۱-توزیع جنسی افراد

۴۰	۴-۲-توزیع سنی بیماران.....
۴۱	۴-۳-بررسی بیماران از نظر اودینوفاژی پس از عمل.....
۴۲	۴-۴-بررسی بیماران از نظر تنگی نفس پس از عمل.....
۴۳	۴-۵-بررسی بیماران از نظر درد اپی گاستر پس از عمل.....
۴۴	۴-۶-بررسی بیماران از نظر تهوع و استفراغ پس از عمل.....
۴۵	۴-۷-بررسی بیماران از نظر سرفه پس از عمل.....
۴۶	۴-۸-بررسی بیماران از نظر گلودرد پس از عمل.....
۴۷	۴-۹-بررسی بیماران از نظر لرز پس از عمل.....
۴۸	۴-۱۰-مقایسه‌ی عوارض پس از عمل جراحی براساس سن بیماران.....
۴۹	۴-۱۱-مقایسه‌ی عوارض پس از عمل جراحی براساس جنسیت بیماران.....
۵۰	۴-۱۲-مقایسه‌ی عوارض پس از عمل جراحی براساس نوع عمل جراحی.....
	فصل پنجم بحث و نتیجه گیری
۵۲	۱-۱-بحث.....
۵۷	۲-۵-محدودیت‌ها.....
۵۸	۳-۵-جمع‌بندی و نتیجه گیری.....
۵۹	۴-۴-پیشنهادات.....
۶۰	منابع .....
۶۳	ضمائیم .....

فهرست جداول

۳۵	جدول ۳-۱ جدول متغیرها
۳۹	جدول ۴-۱ توزیع جنسی بیماران
۴۰	جدول ۴-۲ میانگین سنی بیماران
۴۱	جدول ۴-۳ بررسی بیماران از نظر اودینوفازی پس از عمل
۴۲	جدول ۴-۴ بررسی بیماران از نظر تنگی نفس پس از عمل
۴۳	جدول ۴-۵ بررسی بیماران از نظر درد اپی گاستر پس از عمل
۴۴	جدول ۴-۶ بررسی بیماران از نظر تهوع و استفراغ پس از عمل
۴۵	جدول ۴-۷ بررسی بیماران از نظر سرفه پس از عمل
۴۶	جدول ۴-۸ بررسی بیماران از نظر گلودرد پس از عمل
۴۷	جدول ۴-۹ بررسی بیماران از نظر لرز پس از عمل
۴۸	جدول ۴-۱۰ عوارض پس از عمل جراحی براساس سن بیماران
۴۹	جدول ۴-۱۱ عوارض پس از عمل جراحی براساس جنسیت بیماران
۵۰	جدول ۴-۱۲ عوارض پس از عمل جراحی براساس نوع عمل جراحی

فهرست علایم اختصاری

LMA: Laryngeal Mask Airway

ASA: American Society of Anesthesiologists

ETC: Esophageal Tracheal Combitube

IV: Intravenous

بررسی تأثیر دگزامتاژون وریدی در پیشگیری از عوارض راه هوایی ماسک حنجره ای در جراحی های ناحیه اینگوینال

چکیده

زمینه: روش شایع بیهوشی در جراحی های ناحیه اینگوینال بیهوشی نخاعی است . ولی در افرادی که این نوع بیهوشی کترالندیکه است از راه هوایی ماسک حنجره ای (Laryngeal Mask Airway) استفاده می شود. مطالعاتی که در مورد نقش دگزامتاژون در پیشگیری از عوارض بعد از عمل انجام شده، اغلب در ارتباط با بیهوشی عمومی به روش لوله گذاری تراشه بوده است . هم چنین این مطالعات در رابطه با جراحی های ناحیه اینگوینال نبوده و در هیچ یک از آن ها همه عوارض مورد بررسی قرار نگرفته است .

هدف: تعیین تأثیر دگزامتاژون برای پیشگیری از عوارض در افرادی که تحت بیهوشی عمومی با راه هوایی ماسک حنجره ای قرار می گیرند.

مواد و روش کار : یک مطالعه کارآزمایی بالینی دوسوکور است. در این مطالعه ، نمونه ای به حجم ۱۴۰ بیمار که کاندید عمل جراحی ناحیه اینگوینال (ترمیم فتق + واریکوسل یک طرفه) بوده و به روش بیهوشی عمومی با استفاده از LMA نوع کلاسیک تحت عمل جراحی قرار می گیرند ، انتخاب شدند و به ۲ گروه ۷۰ نفره تقسیم شدند. گروه اول تحت بیهوشی عمومی با LMA قرار گرفتند . بعد از برقراری راه هوایی دگزامتاژون ۸ دقیقه ای از اتمام عمل دریافت کردند . گروه دوم نیز تحت بیهوشی عمومی با LMA قرار گرفتند . بعد از برقراری راه هوایی ۲ CC نرمال سالین IV تزریق شد . بعد از اتمام عمل جراحی بیماران بلافصله بعد از عمل و در ریکاوری از لحاظ عوارض (تهوع و استفراغ ، گلودرد ، سرفه و لرز) بررسی و نتایج حاصل ثبت شد و هم چنین ۲ و ۴ ساعت بعد از عمل این موارد دوباره پرسیده و ثبت گردید و در نهایت تحت آنالیز قرار گرفت .

نتایج: استفاده از دگزامتاژون وریدی، موجب کاهش اودینوفاژی، تنگی نفس، درد اپی گاستر، تهوع و استفراغ، سرفه، گلو درد و لرز در بیماران پس از عمل جراحی ناحیه اینگوینال می شود. جنسیت تنها در گلودرد پس از عمل تاثیر دارد به طوری که میزان گلو درد در مردان بیشتر بود ($P < 0.05$). اودینوفاژی نیز بیشتر در جراحی هرنی دیده شد تا جراحی واریکوسلکتومی ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: دگزامتاژون وریدی در پیشگیری از عوارض بعد از اعمال جراحی ناحیه اینگوینال که تحت بیهوشی عمومی با LMA قرار گرفته اند تأثیر دارد.

کلمات کلیدی: جراحی ناحیه اینگوینال، دگزامتاژون، عوارض، راه هوایی ماسک حنجره ای